

09885003 számú Mozgássérültet segítő kutya kiképzője megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A javaslatot tevő adatai¹

- 1.1 Természetes személy esetén: –
 - 1.1.1 Név:
 - 1.1.2 Lakcím:
 - 1.1.3 E-mail cím:
 - 1.1.4 Telefonszám:
- 1.2 Nem természetes személy esetén: –
 - 1.2.1 Név: **Szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter**
 - 1.2.2 Jogi személy működési formája (cégforma):
 - 1.2.3 Székhely:
 - 1.2.4 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:
 - 1.2.5 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:
 - 1.2.6 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:
 - 1.2.7 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:
 - 1.2.8 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:
 - 1.2.9 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

2 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés
--

- 2.1 Megnevezése: Mozgássérültet segítő kutya kiképzője
- 2.2 Ágazat megnevezése: Szociális ágazat
- 2.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0988 Több tudományterületet átfogó programok az egészségügyi és a szociális gondoskodás főirány túlsúlyával.

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

- 3.1 Megnevezése: Mozgássérültet segítő kutya kiképzője
- 3.2 Szintjének besorolása
 - 3.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 5

¹ A megfelelő elem kiválasztandó.

3.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 5

3.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése²:
--

4.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

4.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: a segítő kutya kiképzésének, vizsgáztatásának, és alkalmazhatóságának feltételeiről szóló 27/2009. (XII.3.) SZMM Rendelet (a továbbiakban: 27/2009. SZMM Rendelet) és módosításai.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:
--

Mozgássérültet segítő kutya kiképzője a segítő kutya kiképzésének, vizsgáztatásának és alkalmazhatóságának szabályairól szóló 27/2009. (XII.3.) SZMM Rendelet és módosításai szerint definiált mozgáskorlátozott személyt segítő kutyát (azaz a mozgáskorlátozott személyt mindennapi tevékenységeinek ellátásában segítő feladatokra kiképzett kutyát) és személyi segítő kutyát (azaz a fogyatékos személyt önálló életvitelében segítő feladatokra kiképzett kutyát) képez ki. Munkája során mozgássérültet segítő vagy személyi segítő feladatra választ ki kölyökkutyát, melyet szocializál, alap és speciális kiképzésben részesít. Együttműködik a leendő gazdával, felmérve annak speciális igényeit. Felkészíti és oktatja a klienst, szükség szerint annak családtagját a kutya irányítására, képzésére. A kutyát, a leendő gazdájával összehoztatja, felkészíti a kliens-kutya párost a segítőkutya vizsgára és utógondozást végez a kutya átadása után. Az utógondozás során felméri a segítő kutya problémás viselkedési formáit, bemutatja és megtanítja a gazdának azok javításának módszerét

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

6.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: –

6.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: –

6.1.2 Nyilvántartó hatóság: –

6.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: –

² A megfelelő elem kiválasztandó.

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

7.1 Iskolai előképzettség³:

- érettségi végzettség

7.2 Szakmai előképzettség: 09885001 Habilitációs kutya kiképzője vagy Habilitációs kutya kiképzője (OKJ szám 52 810 01) vagy Habilitációs kutyakiképző (OKJ szám 52 810 01 1000 00 00)

7.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges; a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 1.§ b) pontja szerinti alkalmassági vizsgálat.

7.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: A szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltétel a képzés megkezdése előtt 1 éves (minimum 200 óra) „mozgássérültet segítő (MSS) kutya segéd kiképzői” tevékenység teljesítése, amelyről írásos igazolást kell bemutatni. A segéd kiképzői gyakorlatot a 27/2009. SZMM. Rendelet szerint kijelölt közreműködő szervezet honlapján regisztrált, a gyakorlat teljesítésének teljes időtartamában aktív státuszú, MSS kutya kiképzésére jogosult szervezet MSS kutya kiképzője végzettséggel rendelkező kiképző (instruktor) mellett kell teljesíteni. Az igazolást a kiképző szervezet hivatalos képviselője adja ki. Az igazolásnak tartalmaznia kell a gyakorlatot igazoló szervezet nevét, székhelyét, adószámát, hivatalos képviselő nevét, a kiképző (instruktor) nevét, a gyakorlat megkezdésének és befejezésének dátumát, a teljesített gyakorlat óraszámát, a szervezet hivatalos képviselőjének cégszerűen aláírását, a kiállítás dátumát. A következő tevékenységekben kell részt venni:

- Kölyökkiválasztás előkészítése, megvalósítása adott típusú munkára Erik Kersting teszt alapján.
- Fiatal kutya szocializációja.
- Pórázon követés lassú lépésben kerekesszék mellett, és lábnál követés.
- Közlekedés zsúfolt helyen emberek között kosárral a kutya szájában.
- Kosár és pénztárca küldése az eladónak.
- Póráz, kisméretű fémtárgy vagy plasztikkártya feladása gazdának földről.
- Egy adott tárgy kiválasztása.
- Villanykapcsolás gyakorlópanel alkalmazásával (fel- és lekapcsolás).
- Ajtónyitás és becsukás (előre felrögzített madzaggal, illetve kifelé nyíló ajtó esetén lehet madzag nélkül, befelé és kifelé is át kell haladni az ajtón).
- Bot/mankó feladása földről.
- Tárgyhoz/akadályhoz küldés.
- Hangadás, majd csönd kérése.
- 5 trükk kérése csak vezényszóra, majd csak kézjelre kerekesszékből.

³ A megfelelő elem kiválasztandó.

- Fizetés pénztárnál: pénztárca, bankkártya átadása a pénztárosnak a pultra, majd visszaadása a gazdának.
- Forgalmas bevásárlóközpontban (vagy pályaudvaron), lépcsőház, lift, forgóajtók és automatikus ajtók igénybevételével végzett gyakorlatokon való részvétel.
- Mozgássérültek átadó vizsgára történő felkészítésén való részvétel.
- Mozgássérültek átadó vizsgáján való részvétel.
- Tipikus utógondozási probléma lehetséges megoldási módzatai.

8 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

8.1 Minimális óraszám: 300 óra

8.2 Maximális óraszám: 440 óra

9 A szakmai követelmények leírása:

9.1 Modulszerű felépítés esetén⁴

9.1.1 Programkövetelmény-modul neve: Mozgássérültet segítő kutyák alkalmazásához szükséges rehabilitációs ismeretek

9.1.1.1 Programkövetelmény-modul sorszáma: 1

9.1.1.2 Programkövetelmény-modul tanulási eredményeinek elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám:

9.1.1.2.1 Minimális óraszám: 70 óra

9.1.1.2.2 Maximális óraszám: 140 óra

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Felméri és értelmezi a mozgássérültet segítő kutyáért jelentkező kliens állapotáról szóló leleteket, diagnózisokat.	Ismeri a fogyatékos-ság és egészség fogalmát, a fogyaté-kosság osztályozá-sára alkalmazott nemzetközi szab-ványrendszert, az állapotfelmérésben alkalmazható jelen-tősebb módszereket, az idegrendszer főbb	Törekszik a lehető legjobban felmér-ni a kliens állapo-tát és előkészíteni a döntést a segítő kutyá alkalmazá-sának módjáról.	Önállóan, digitális eszközöket is alkal-mazva elemzi a do-kumentumokat. Szük-ség szerint rehabilitá-ció-s szakemberekkel konzultálva készít jelentést.

⁴ Legalább két modul esetén modulonként szükséges meghatározni a tanulási eredményeket! A sablont a modu-lok számának függvényében további táblázatokkal ki lehet egészíteni a modulra vonatkozó információk megje-lenítésével.

		betegségeit, sérüléseit, a rehabilitáció fogalmát, folyamatát, fajtáit, ezek összekapcsolódását, a szociális rehabilitációt, alapfeltételeit, a gyermekek rehabilitációjának, megvalósulásának helyszíneit, szolgáltatási sajátosságait.		
2	Felméri és értelmezi a személyi-segítő kutyáért jelentkező kliens állapotáról szóló leleteket, diagnózisokat.	Ismeri a látássérültek rehabilitációjának sajátosságait, a hallássérülés típusait, a siketek által használt kommunikációs csatornákat, az epilepszia keletkezési mechanizmusát, típusait, a főbb kezelési módszereket, a betegek gondozási folyamatát, az epilepszia személyiségre, életvitelre gyakorolt hatásait, az autizmus fogalmát, megjelenési formáit.	Nagy körültekintéssel kezeli az ügyfelek adatait.	Maximális felelősségvállalás mellett, önállóan kezeli a klienseket érintő dokumentumokat. A hatályos jogszabályok maximális betartásával kezeli az adatokat,
3	Felméri a mozgássérült kliens alkalmasságát a segítő kutya tartására, irányítására az első személyes találkozó során.	Ismeri a mozgáskorlátozottak rehabilitációjának sajátosságait, az alkalmazható specifikus terápiás eljárásokat, és a segítőkutya szerepét a rehabilitációs folyamatban.	Világosan, hitelesen, udvariasan és empatikusan kommunikál a klienssel.	Önállóan értékeli a kliensre vonatkozó felmérés adatait. Szükség szerint konzultál szakemberekkel (pszichológus, orvos stb.) A szervezet protokollját pontosan betartva készít felmérést és jelentést.
4	Felméri a személyi segítő kutyáért jelentkező kliens alkalmasságát a segítő kutya tartására, irányítására az első személyes találkozó során.	Ismeri a főbb fogyatékosági típusokat, az ezekkel élők alapvető képességeit és korlátaikat, és hogy ezek miként befolyásolják a kutyával való összeszoktatás folyamatát.		
5	Jelentést tesz a	Ismeri a segítőkutya	Elkötelezett a	Az orvossal, fejleszt-

	kiképző szervezet vezetőjének a segítőkutyáért jelentkező alkalmasságáról, kockázatokról, gazdaságossági szempontokról.	tartására, alkalmazására alkalmas személyek kiválasztásának szempontjait és a jelentéstétel módját.	minőségi munkavégzés és ezen keresztül az ügyfél elégedettség folyamatosan magas szinten tartása, a gazdaságosság javítása terén.	tőpedagógussal, pszichológussal, a szervezet vezetőivel együttműködve, felelősen tesz javaslatot a segítőkutya alkalmazásának módjára.
--	---	---	---	--

9.1.2 Programkövetelmény-modul neve: A mozgássérült-segítő kutyák kiképzése

9.1.2.1 Programkövetelmény-modul sorszáma: 2

9.1.2.2 Programkövetelmény-modul tanulási eredményeinek elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám:

9.1.2.2.1 Minimális óraszám: 230 óra

9.1.2.2.2 Maximális óraszám: 300 óra

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Kiválasztja a kliens igényihez legmegfelelőbb egyed a kölyök vagy felnőtt kutyák közül.	Részletesen ismeri a segítő kutyák kiválasztására alkalmas teszteket, eljárásokat.	Precízen és a szakmai módszertant szem előtt tartva, digitális eszközöket alkalmazva végzi el a kölykök tesztelését.	A tenyésztővel és kiképző munkatársaival szorosan együttműködve dolgozik.
2	Kiképzési tervet készít, majd azt követve, dokumentálva végzi a kölyökkutya szocializációját.	Behatóan ismeri a kölyökkutya megfelelő szocializációjának lépéseit, megvalósítás módszertanát, a képzési napló felépítését.	Felelős, korrekt, szakszerű, követhető és pontos munkára törekszik a kiképzés során.	Önállóan és csapatban is felelős munkavégzés mellett, saját tevékenységét önállóan ellenőrzi és reflektálja.
3	Kiválasztja és alkalmazza a kliens igényeinek leginkább megfelelő kiképzési módszert a MSS vagy SZS kutya kiképzése során.	Komplexitásában ismeri a mozgássérült segítő kutyák kiképzéséhez alkalmazható módszereket (pozitív megerősítés, klikker tréning, ignorálás dummy tréninggel, do as I do (szociális tanuláson alapu-	A szakma szabályait szem előtt tartva foglalkozik a kliensek igényeivel, választ kiképzési módszert.	A vendég egyéniségének figyelembevételével, önállóan tervezi és valósítja meg a kutyakiképzés szolgáltatásait.

		ló utánzás).		
4	Megtanítja a klienst a MSS vagy személyi segítő (SZS) kutya helyes irányítására.	Behatóan ismeri a kliens tanításának módszereit, lépéseit.	Világosan, hitelesen, udvariasan és empatikusan kommunikál az ügyfelekkel.	Önállóan és csapatban is felelős munkavégzés mellett, saját tevékenységét önállóan ellenőrzi és reflektálja.
5	Felkészíti a kutyát a MSS vagy SZS kutya vizsgára közterületen és bevásárlóközpontokban.	Komplexitásában ismeri a „kerekeszkék mellett közlekedés pórázon és szabadon, zsúfolt helyen közlekedés kosárral a szájban, kosár, pénztárca küldés eladónak, póráz feladás kézbe, irányba és tárgyhoz küldés, tárgy kiválasztás, ajtó és fiók nyitása és csukás, villany felkapcsolás, mankó feladás kézbe, pénztárca vagy bankkártya feladás pénztárosnak kézbe, fémbögre, fém-pénz, bankkártya felvétel padlóról és kézbe adása, zokni lehúzás lábról, cipő, pulcsi levétel, kéz felrakása ölbe” feladatok tanítását több módszerrel is.	Elkötelezett a minőségi munkavégzés és ezen keresztül az ügyfél-elégedettség folyamatosan magas szinten tartása, javítása iránt. Udvariasan és körültekintően közlekedik közterületen, betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályokat.	Együttműködés és felelősség jellemzi az adott szakterület képzett szakembereivel.
6	Felkészíti az MSS vagy SZS kutyát és gazdáját a gazda otthonában az átadásra.	Komplexitásában ismeri a mozgássérültet segítő kutyák kiképzéséhez alkalmazható módszereket	A klienssel való kapcsolatában szem előtt tartja saját kompetenciájának határait, a hallássérülttel és epilepsziában	A kliens igényeinek és állapotának megfelelően önállóan dönt a kutya otthoni feladatainak képzési módjáról.

		pozitív megerősítés, klikker tréninggel, ignorálás dummy tréninggel), azok alkalmazásának lépéseit a kutya számára új környezetben.	szenvedővel szembeni viselkedését mindig az emberi méltóság tiszteletben tartása vezérli.	
7	Átadás után nyomon követi a kliens-kutya páros életét és segítséget nyújt a jelentkező problémák megoldásában.	Átfogóan ismeri a mozgássérültet segítő kutyák nem kívánt viselkedésének megszüntetésére alkalmas módszereket, azok kiválasztásának, alkalmazásának szempontjait.	Fontosnak tartja a fogyatékos klienssel való harmonikus együttműködést, és hogy a segítő kutya az átadást követően is jó mentális és fizikai állapotban legyen.	A segítő kutya és a kliens összeszoktatása és utógondozása során önálló és felelős döntéseket hoz.

9.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem⁵

10 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

Magyarországon a fogyatékkal élők csaknem fele, közel 200 ezer ember mozgássérült. A személyi segítő kutyát igénybe vehetők száma (értelmileg akadályozottak, mentálisan sérült, autista, sajátos nevelési igényű gyermek) megközelíti a 100 ezer főt. Az EU átlagot tekintve a mozgássérültek, illetve a fogyatékkal élők 2%-a alkalmaz segítő kutyát. Amennyiben tekinthetjük ezt az értéket elérendő célnak Magyarországon, akkor hozzávetőleg 4000 mozgássérültet segítő és 4000 személyi segítő kutyára lenne szükség. Ma 25 MSS és 58 személyi segítő kutya dolgozik. 8000 kutya kiképzéséhez legalább 2000 segítőkutya kiképzőre van szükség. Ilyen végzettsége ma 2020-ban kb. 40-50 embernek van Magyarországon. A MATESZE 2010-ben készített hatástanulmány szerint a segítő kutyát alkalmazó mozgássérültek integrációja látványosan javult. 3-4-szer több időt töltenek társaságban, aktívan vesznek részt sporttevékenységekben és karitatív jellegű munkákban, harmad annyit járnak orvosnál és 20-szor kevesebbet költenek gyógyszerre, mint a kontrol csoport tagjai. Fizikai, egészségi és kedélyállapotuk jobb, kiegyensúlyozottabb. A segítő kutyával élők közül 2-szer többen dolgoznak önkéntesként vagy munkaviszonyban valamilyen szervezetnél, vállalkozásnál. Kutyájukkal sokkal könnyebben mobilizálhatóak, rugalmasabbak, könnyebben alkalmazkodnak az új körülményekhez. Nyitottabbakká válnak, könnyebben teremtenek kapcsolatot idegenekkel.

⁵ A megfelelő válasz aláhúzendó.

11 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:
--

11.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: –

11.2 Írásbeli vizsga

11.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Segítő kutyák alkalmazásához szükséges rehabilitációs ismeretek.

11.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Az írásbeli vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények tudáselemeinek mérésére és értékelésére irányul:

- A fogyatékoság értelmezése, a funkcióképesség, fogyatékoság és egészség fogalma, osztályozására alkalmazott nemzetközi szabványrendszer, különös tekintettel a szakmai szemléletváltásra, Az állapotfelmérés jelentősége, az erre a célra hatékonyan alkalmazható jelentősebb módszerek.
- A rehabilitáció fogalma és célja példákon keresztül bemutatása, folyamata, fajtái, ezek összekapcsolódása, megvalósulásának helyszínei, szolgáltatási sajátosságai, gyermekek rehabilitációjának sajátosságai, szociális rehabilitáció, és sikerességének alapfeltételei, az idegrendszer főbb betegségei, sérülései és rehabilitációjuk jellegzetességei.
- Főbb fogyatékosági típusok, az ezekkel élők alapvető képességei és korlátai, ezek miként befolyásolják a kutyával való összeszoktatás folyamatát.
- A mozgáskorlátozottak rehabilitációjának sajátosságai, a mozgássérültek esetében alkalmazható specifikus terápiás eljárások, és a segítőkutya szerepe a rehabilitációs folyamatban.
- A látássérültek rehabilitációjának sajátosságai, különös tekintettel a vakvezető kutya alkalmazását befolyásoló szempontokra.
- A hallássérülés típusai és a siketek által használt kommunikációs csatornák, milyen módon befolyásolhatják a gazdajelöltek eltérő képességei a hangjelző kutya alkalmazását, az epilepszia keletkezési mechanizmusa, típusai, a főbb kezelési módszerek, az epilepsziás betegek gondozási folyamata, az epilepszia személyiségre, életvitelre gyakorolt hatásai, a rohamjelző kutya epilepsziás ember életében betöltött szerepe.
- Az autizmus fogalma, megjelenési formái, mely funkciókat érint, és a fejlesztési lehetőségek bemutatása, a legjellemzőbb betegségek, állapotok, amelyek esetén indokolt a személyi segítő kutyák alkalmazása.
- A halmozott fogyatékoság jellemző típusai és rehabilitációja, valamint a segítőkutya alkalmazásának lehetőségei.
- Főbb szempontok a segítőkutyáért jelentkezők alkalmasságának megítélése és a kutyával való összeszoktatás specifikumainak kidolgozása során, ideális munkastílus

kialakításának módjai a segítőkutya alkalmazását tanuló, különböző sérüléstípustól szenvedő kliens és a kiképző között.

- A magyar fogyatékosokat érintő jogi és társadalmi környezet.

Az írásbeli vizsga egy feleletválasztós és feleletalkotós teszt sor (teszt lap), amely tartalmazzon vizsgarészenként 30 kérdést az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként 5-5 feladat):

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.)
- Asszociáció (Fogalmak és állítások találhatók, amelyek között ki kell találni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra („C”) vagy egyik fogalomra sem („D”) igazak.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek a betűjelét kell bekarikázni.).
- Igaz-hamis egyszerű feleletválasztás (Öt egyszerűen megfogalmazott kérdéshez öt-öt darab válasz lehetőség tartozik, ezek közül meg kell határozni, hogy melyik válasz igaz és melyik hamis. A felsorolt állítások mögé „I” (igaz) vagy „H” (hamis) betűt kell írni.)
- Mondat kiegészítés (A mondat kiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melyeknek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az egy-egy beillesztendő szó teszi szakmailag, tartalmilag értelmezhetővé a mondatokat.)
- Fogalom meghatározása (5 darab definíció kifejtése).

11.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

11.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 20 %

11.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik. Az egyes tanulási eredmények aránya és értékelése:

Srsz.	A vizsgarészben mért tanulási eredmények tudáselemei	A vizsgarészben mért tanulási eredmények aránya (%)
1.	A fogyatékoság értelmezése, a funkcióképesség, fogyatékos-ság és egészség fogalma, osztályozására alkalmazott nemzet-közi szabványrendszer, különös tekintettel a szakmai szemlé-letváltásra, Az állapotfelmérés jelentősége, az erre a célra hatékonyan alkalmazható jelentősebb módszerek.	10
2.	A rehabilitáció fogalma és célja példákon keresztül bemuta-tása, folyamata, fajtái, ezek összekapcsolódása, megvalósulá-sának helyszínei, szolgáltatási sajátosságai, gyermekek reha-bilitációjának sajátosságai, szociális rehabilitáció, és sikeres-ségének alapfeltételei, az idegrendszer főbb betegségei, sérü-lései és rehabilitációjuk jellegzetességei.	10

3.	Főbb fogyatékosági típusok, az ezekkel élők alapvető képességei és korlátai, ezek miként befolyásolják a kutyával való összeszoktatás folyamatát.	10
4.	A mozgáskorlátozottak rehabilitációjának sajátosságai, a mozgássérültek esetében alkalmazható specifikus terápiás eljárások, és a segítőkutya szerepe a rehabilitációs folyamatban.	10
5.	A látássérültek rehabilitációjának sajátosságai, különös tekintettel a vakvezető kutya alkalmazását befolyásoló szempontokra.	10
6.	A hallássérülés típusai és a siketek által használt kommunikációs csatornák, milyen módon befolyásolhatják a gazdajelöltek eltérő képességei a hangjelző kutya alkalmazását, az epilepszia keletkezési mechanizmusa, típusai, a főbb kezelési módszerek, az epilepsziás betegek gondozási folyamata, az epilepszia személyiségre, életvitelre gyakorolt hatásai, a rohamjelző kutya epilepsziás ember életében betöltött szerepe.	10
7.	Az autizmus fogalma, megjelenési formái, mely funkciókat érint, és a fejlesztési lehetőségek bemutatása, a legjellemzőbb betegségek, állapotok, amelyek esetén indokolt a személyi segítő kutyák alkalmazása.	10
8.	A halmozott fogyatékoság jellemző típusai és rehabilitációja, valamint a segítőkutya alkalmazásának lehetőségei.	10
9.	Főbb szempontok a segítőkutyaért jelentkezők alkalmasságának megítélése és a kutyával való összeszoktatás specifikumainak kidolgozása során, ideális munkastílus ki alakításának módjai a segítőkutya alkalmazását tanuló, különböző sérüléstípustól szenvedő kliens és a kiképző között.	10
10.	A magyar fogyatékosokat érintő jogi és társadalmi környezet	10
	Összesen	100

11.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó mindkét vizsgarészben a megszerezhető összes pontszám legalább 60 %-át elérte.

11.3 Projektfeladat

11.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Mozgássérültet segítő kutyák kiképzése, átadása és utógondozása

11.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgázó az alábbiakban megadott feladatot mutatja be az általa képzett kutyával:

1. vizsgarész: MSS kutya kiképzése

A vizsgázó a gyakorlatban mutatja be, hogyan tud végrehajtani az alábbiak közül egy, a vizsgabizottság által meghatározott feladatot. Valamennyi feladatnál a vizsgázó először az adott feladatban kezdő szinten álló, 1 évesnél fiatalabb kutyával mutatja be lépésről-lépésre, hogy milyen módszerrel {pozitív megerősítéssel, klikker tréninggel, „do as I do”-val (szociális tanuláson alapuló utánzó módszer)} tanítja meg a kutyát az adott feladatra. Ezután a vizsgabizottságnak elmagyarázza (szóban), hogyan lép tovább a tanításban.

Ezt követően a maga által képzett, a 27/2009. (XII. 3.) SzMM rendelet szerint kijelölt közreműködő szervezet honlapján regisztrált kiképzésbe vont kutyaival kerekesszékekben ülve mutatja be ugyanezt a feladatot.

Feladatok:

- Kölyökkiválasztás előkészítése, megvalósítása adott típusú munkára Erik Kersting teszt alapján.
- Fiatal kutya szocializációjának legfőbb mozzanatai és azok kontrolljának helyes módzatai (találkozás idegen, furcsa emberekkel, idegen kutyákkal), az enyhe félelmi agresszió esetében alkalmazandó eljárás, enyhe félelmi reakció (zajoktól, tárgytól, emberektől) esetén alkalmazandó eljárás (deszenzitizáció, pozitív ellenkondicionálás).
- Pórázon követés lassú lépésben kerekesszék mellett, bottal járó gazda esetében lábnál követés.
- Közlekedés zsúfolt helyen emberek között kosárral a kutya szájában (a kosárban egy zacskó jutalomfalat van).
- Kosár és pénztárca küldése az eladónak.
- Póráz gazdának való feladása földről. (legalább 2x, zavaró körülmények mellett is)
- Kisméretű fémtárgy vagy plasztikkártya feladása földről.
- Egy adott tárgy kiválasztása. (A vizsgabizottság egy tagja a gazda három használati tárgyát helyezi el egymástól kb. 1 méterre, a földtől kb. fél méter magasságban (polcon, padon), majd a gazdát megkéri, hogy hozassa be a tárgyakat a kutyaival. A gazda 2-3 méterről küldi a kutyát. A vizsgabizottság határozza meg a behozandó tárgyak sorrendjét.)
- Villanykapcsolás gyakorlópanel alkalmazásával (fel- és lekapcsolás).
- Ajtónyitás és becsukás (előre felrögzített madzaggal, illetve kifelé nyíló ajtó esetén lehet madzag nélkül, befelé és kifelé is át kell haladni az ajtón).
- Bot/mankó feladása földről.
- Tárgyhoz/akadályhoz küldés.
- Hangadás, majd csönd kérése.
- 5 trükk kérése csak vezényszóra, majd csak kézjelre kerekesszékből.
- Fizetés pénztárnál: pénztárca, bankkártya átadása a pénztárosnak a pultra, majd visszaadása a gazdának.

2. vizsgarész: MSS kutya átadása kliensnek

A vizsgázó a gyakorlatban mutatja be, hogyan tud végrehajtani az alábbiak közül egy, a vizsgabizottság által meghatározott feladatot. Ismerteti szóban a feladat tanítási módszerét és folyamatát, majd elkezd azokat tanítását egy, a kutyaival akkor összeismerkedő és a kutya használatát most tanuló kerekesszékes személy („recipiens”) bevonásával. Elmagyarázza a recipiensnek a teendőket, felügyeli a feladat végrehajtását és korrigálja azt, amikor szükséges. Szóban ismerteti a képzési módszereket és azok lépéseit.

Feladatok:

- Pórázon követés lassú lépésben kerekesszék mellett, bottal járó gazda esetében lábnál követés.
- Közlekedés zsúfolt helyen emberek között kosárral a kutya szájában (a kosárban egy zacskó jutalomfalat van).
- Kosár és pénztárca küldése az eladónak.
- Póráz gazdának való feladása földről. (legalább 2x, zavaró körülmények mellett is)
- Kisméretű fémtárgy vagy plasztikkártya feladása földről.
- Egy adott tárgy kiválasztása. (A vizsgabizottság egy tagja a gazda három használati tárgyat helyez el egymástól kb. 1 méterre, a földről kb. fél méter magasságban (polcon, padon), majd a gazdát megkéri, hogy hozassa be a tárgyakat a kutyával. A gazda 2-3 méterről küldi a kutyát. A vizsgabizottság határozza meg a behozandó tárgyak sorrendjét.)
- Villanykapcsolás gyakorlópanel alkalmazásával (fel- és lekapcsolás).
- Ajtónyitás és becsukás (előre felrögzített madzaggal, illetve kifelé nyíló ajtó esetén lehet madzag nélkül, befelé és kifelé is át kell haladni az ajtón).
- Bot/mankó feladása földről.
- Tárgyhoz/akadályhoz küldés.
- Hangadás, majd csönd kérése.
- 5 trükk kérése csak vezényszóra, majd csak kézjelre kerekesszékben.
- Fizetés pénztárnál: pénztárca, bankkártya átadása a pénztárosnak a pultra, majd visszaadása a gazdának.
- Speciális feladat tanítása: kerekesszék mellett lógó kéz feladása ölbe vezényszóra.
- Speciális feladat tanítása: kesztyű, vagy cipő, vagy zokni lehúzása kliens kezéről ill. lábáról.
- Speciális feladat tanítása: kabát vagy pulóver cipzárjának lehúzása, majd a kabát vagy pulóver lehúzása a kerekesszékben ülő kliens kezéről, ill. felső testéről.

11.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: összesen 30 perc, amelyből

- 1. vizsgarész: MSS kutya kiképzése: 15 perc
- 2. vizsgarész: MSS kutya átadása kliensnek: 15 perc

11.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 80%

- 1. vizsgarész: MSS kutya kiképzése: 50%
- 2. vizsgarész: MSS kutya átadása kliensnek: 50%

11.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

1. vizsgarész értékelési szempontjai:

- Felkészülés (eszközök kiválasztása, elhelyezése) – 10%
- A kutyával való kontaktus felvétele – 10%
- A kiképzési módszer választása, a módszer feladathoz igazított lépéseinek ismerete, alkalmazása – 40%

- A feladat végrehajtása közben a kutya belső állapotának felismerése – 10%
- A kutya személyiségéhez és belső állapotához igazított motiváció és gátlás alkalmazása – 20%
- Eszközhasználat feladatbemutatás vagy problémamegoldás közben – 10%

2. vizsgarész értékelési szempontjai:

- Felkészülés (eszközök kiválasztása, elhelyezése) és eszközhasználat feladatbemutatás vagy problémamegoldás közben – 10%
- A kutyával való kontaktus felvétele – 10%
- A kiképzési módszer választása, a módszer feladathoz igazított lépéseinek ismerete, alkalmazása – 10 %
- A feladat végrehajtása közben a kutya belső állapotának felismerése és a kutya személyiségéhez és belső állapotához igazított motiváció és gátlás alkalmazása – 10%
- A feladat bemutatása a kliens állapotához, képességeihez igazított – 20%
- A feladat magyarázata a kliens állapotához, képességeihez igazított – 20%
- A feladat gyakoroltatása a kliens állapotához, képességeihez igazított – 20%

11.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó vizsgarészenként a megszerezhető összes pontszám legalább 60 %-át elérte.

11.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: legalább 1 fő, továbbá minden 3. vizsgázóhoz további 1 fő, a kiképzett kutyák számára ismeretlen személy (kliens), aki tud közlekedni a kerekesszékekkel és tud beszélni.

11.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- A projektfeladat végrehajtásához a vizsgázó által biztosított és kiképzett, a 27/2009. (XII. 3.) SzMM rendelet szerint kijelölt közreműködő szervezet adatbázisában regisztrált kutyát kell bevonni.
- legalább 1 db, továbbá minden 3. vizsgázóhoz további 1 db, 1 évesnél fiatalabb kezdő képzettségi szinten álló kutya,
- legalább 1 db, továbbá minden 3. vizsgázóhoz további 1 db, 1 évesnél idősebb haladó képzettségi szinten álló kutya,
- 1 db a gyakorlati feladatok megvalósítására alkalmas terem,
- 1 db chipleolvasó
- 1 db 70-90 cm magasságú fiókos asztal,
- 2 db kerekesszék,
- 1 db ajtó 2 db kilinccsel, a 2 kilinccsre erősített kb. 40 cm hosszú, 0,8-1,5 cm vastag zsinórral,
- 1db villanykapcsoló panel izzóval. A villanykapcsoló a talajtól 60-90 cm magasságban, a kapcsoló által működtetett izzó 95-110 cm magasságban, a kapcsoló felülete minimum 1x 3 cm, maximum 5x5 cm.
- 1 db állítható hosszúságú könyökmankó,
- 1db fémbögre (min. 5 – max. 10 cm átmérő és magasság),

- 3 db pénzérme (200, 100 és 20 HUF értékű),
- 1 db kulcscsomó (1 db fém karikán 3 db fémkulcs),
- 10 db használati tárgy (TV távirányító, mobil telefon tokban, pénztárca, bankkártya, kesztyű, cipő, fonott bevásárlókosár, 10-15 cm kiterjedésű plüss állatfigura, 0,5-1,5 l űrtartalmú vízzel félig töltött üdítő műanyagpalack, fém evőkanál)
- 1 db egyenetlen felületű szövött, vagy gumi lábtörlő,
- 1 db laptop,
- 1 db projektor
- 10 db kölyökteszt videó.

11.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: –

11.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A projektfeladathoz a vizsgázó által biztosított és kiképzett, a 27/2009. (XII. 3.) SzMM rendelet szerint kijelölt közreműködő szervezet adatbázisában regisztrált kutját használhat a vizsgázó.

11.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: –